

i en nær Fremtid stilles stærke Krav fra det medicinske Fakultets eller Lægernes Side om nye Indretninger, vil det være rimeligt at møde disse Krav og Ønsker med en — naturligvis dybtfølt — Beklæggelse over, at det ikke er muligt at imødekomme dem, fordi det vil være rimeligt at afbetale den gamle Gæld, inden man indlader sig paa nye Ting. Det gælder her, at Evnen danner Begrænsningen. Statens Ydeevne strækker sig jo kun til et vist Punkt. Naar det er naaet, maa alle slaa af paa deres Fordringer.

Idet jeg omtaler dette Forhold, at Staten paa denne Maade har garanteret et Laan, som en Institution, der henhører under Staten, har optaget, vil jeg gerne blot nævne, at af saadanne Statsgarantier har vi vistnok alt for mange. Jeg tør ikke sige, at jeg kender dem alle — det er ret vanskeligt at faa opgjort, hvad Staten egentlig har garanteret i Øjeblikket, men jeg vil nævne, at den f. Eks. har garanteret for Nationalforeningen til Tuberkulosisens Bekæmpelse $\frac{1}{2}$ Mill. Kr., som er optaget i „Hafnia“ og amortiseres i 42 Aar, endvidere for Andelsforeningernes Sanatorieforening $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. og for de 3 Aandsvageanstalter, som staar i et noget indviklet Forhold til Staten, Ebberødgaard — Bakkehusgaard, Bregninge og Ribe, i alt et Beløb af 2,653,000 Kr. Deraf er 1 Mill. Kr. optaget i en svensk Bank og skal amortiseres i Løbet af 41 Aar. Det vil altsaa sige, at Kravet til Statskassen, hvad Renten angaar, kan komme, naar det skal være, og det er maaske dog tvivlsomt, om det er heldigt, at en saadan Fordring kan melde sig og rimeligvis vil melde sig i et Øjeblik, hvor det er Finanserne ret ubelejligt. Jeg vil endnu nævne, at Samfundet for vanføre har faaet garanteret et Laan paa 600,000 Kr. til Køb af en ny Bygning. Disse 600,000 Kr. er for Resten ydet paa forholdsvis meget billige Vilkaar af Store Nordiske Telegrafskab. Men Staten betaler i Virkeligheden selv Renten af dette Laan. Staten yder til Samfundet for vanføre 150,000 Kr. om Aaret, og deri er naturligvis indbefattet Renten af de 600,000 Kr. Staten garanterer Laanet og betaler Renten. Det vilde, synes jeg, have været en bedre Form, om den havde givet disse Penge. I 4 Aar vilde den med de 150,000 Kr. om Aaret have ydet de 600,000 Kr. Samfundet for vanføre havde da haft sin Bygning frit, og Staten havde ikke ydet nogen Garanti. Jeg vilde anse det for heldigt, om man kunde komme bort fra disse Statsgarantier, og i hvert Fald

vil jeg ikke være med til at foreslaa den høje Rigsdag, at der ydes saadan Statsgaranti for Laan, hvilke Institutioner der end maatte ønske det.

Af Kassebeholdningen, som bestaar af 32,700,000 Kr., er i Virkeligheden omtrent de 20 Mill. Kr. bundne, og kun 12—13 Millioner er fri til hurtig Udrykning, hvis der paa Udgiftssiden kræves store Beløb, og der kræves undertiden meget store Beløb i vor Statshusholdning i en enkelt Uge. Jeg tror, det disponible Beløb burde blive adskilligt større, men ganske sikkert vilde det have været ganske utilstrækkeligt, hvis virkelig forrige Finansaar var endt med et Underskud paa 15,400,000 Kr.

Nu vil der imidlertid ske nogen Styrkelse af Kassebeholdningen, idet de Husmandsbrugsobligationer, som det er tilladt at sælge til Hypotekbanken for indeværende Finansaars Vedkommende, endnu ikke er solgte — der er omtrent 1 Million tilbage —, og desuden har Finansministeriet solgt 3 Millioner indenlandske Statsobligationer, som ogsaa er opførte paa indeværende Aars Finanslov. Om dette Salg vil jeg gerne sige nogle Ord. Den Kurs, der er opnaaet af Finansministeriet, er 94, medens min højtærede Forgænger i Fjor opnaaede 95. Men under de nu foreliggende Forhold, under den stærke Stramhed af Pengemarkedet, under Hensyn til, at alle Papirer, Obligationer og Fonds er faldet i det sidste Aar, tror jeg, at den nu opnaaede Kurs var god og forsvarlig, særlig da naar disse Obligationer kun skulde anbringes paa det indenlandske Marked. Der er ikke Tvivl om, at det overhovedet har været vanskeligt at faa danske Papirer anbragt i Udlandet i afvigte Aar; derimod har det været let at indkøbe saadanne Obligationer og Fonds, som har været i Udlandet, og det til meget billige Priser. Jeg skal ikke her nævne mange Tal, kun et eneste: Det 3 Procents Laan, som optoges af Staten i 1897, emitteredes til en Kurs af 95,86 netto, og disse Obligationer har kunnet købes til en Kurs af 80,58 netto, saa at der har været en Fortjeneste af 15,28 pCt. paa Indkøbet. Dette viser, i hvilken Grad Papirer er faldet, men man maa ikke derfor tro, at Kreditforeningsobligationers Udstedelse er standset eller er blevet ringere, tværtimod. For 4 Aar siden, i 1909—10, blev der udstedt Kreditforeningsobligationer for 103,800,000 Kr. brutto. Beløbet faldt overmaade stærkt det næste Aar, nemlig til 82,100,000 Kr., gik yderligere ned i 1911—12 til 81,700,000 Kr., men er